

שאלה: אני אשה בעלת מקצוע טוב, אדריכלות-פנים לדירות. בממוצע אני מרויחה חמש עשרה אלף לחודש. בעלי עובד בבנק ומרויח חצי ממה שאני מרויחה, והוא מתקנא בי. הוא גם קמצן. על כל מה שארצה לקנות, הוא דורש שאקבל אישור ממנו. לצערי יש לנו חשבון משותף בבנק ועל כל צ'ק שאוציא יש בינינו מריבה. הוא מנפנף כל הזמן במאמר הגמרא "מה שקנתה אשה קנה בעלה". מה אעשה?

תשובה: חז"ל תקנו כי "מעשה ידי אשה" [כלומר רווחיה ממה שהיא עובדת] הבעל זוכה בהם. מאיזה טעם? אלא הרי הוא מפרנס אותה ומשלם כל מזונותיה. בתקופת התלמוד, וכן הוא ברוב המקרים גם בזמנינו, הבעל הוא המפרנס העיקרי. בדרך כלל מה שהיא מרויחה הוא פחות מכל ההוצאות שהבעל מוציא עליה ועל צרכיה. לכן תקנה זו היתה לטובת האשה. הוא מוציא עליה ועל הוצאותיה יותר ממה שהיא מרויחה. אבל אותם חז"ל גם אמרו (כתובות נח ע"ב ודברי רש"י שם ד"ה ואיני עושה) כי יכולה האשה לומר: "בלי טובות. אל תפרנס אותי, ומה שאני מרויחה אקח לעצמי!". הבעל אינו יכול לומר כך אלא היא הקובעת. זו היא הטבה רק לאשה, כפי מה שהיא מחליטה. כתב ר' יוסף טראני, בדורו של ר' יוסף קארו, בשו"ת מהרי"ט (חושן משפט, סוף סי' סז) כי להשיג זאת די בהצהרה מצדך.

לכן כיון שאת מרויחה יותר ממה שהוא מוציא עליך, מותר לך להעלים הכנסות ממנו. כלומר תנהלי כספים שלך בעצמאות ממנו. רק תשאירי בחשבון המשותף כמה שאת משערת הוא מוציא עליך לפרנסתך.

גם אם אי אפשר לך להסתיר מה שאת עושה כנ"ל, וכל ההכנסה שלך עוברת דרך החשבון המשותף בבנק, תגידי לו שעל פי התורה יש לך זכות ויכולת להשתמש בכל הכספים שאת מרויחה, כפי שאת רוצה, וכפי שאת מחליטה.

ואם קשה לך להתווכח אתו, תודיעי דברים האלו אל הרב שלו, ותבקשי שהרב שלו ידבר אתו. סביר להנח שיקבל מה שהרב שלו אומר לו.